

EXPERIMENTEN BOUW WATERPUT

INHOUD:

1. Experiment met gevlochten wand	blz. 1
2. Experiment met stevige boomstammetjes	blz. 3
3. Put van een uitgeholde boomstam	blz. 4

1ste EXPERIMENT

Naar opgravingsgegevens uit Oss-Ussen.

Door de verkleuringen in het zand, konden de archeologen opmaken dat er een taps gat in de grond was gegraven.

Onderaan zo groot als de diameter van de put, en taps wijd uitlopend, waarschijnlijk tegen het inzakken van het zand tijdens de bouw.

Middenin het gat begonnen we 2 tot 3 cm dikke paaltjes te plaatsen op ongeveer 15 cm afstand van elkaar. En daar vlochten we wilgentenen omheen.

De put werkte goed, er was grondwater, en na veel uitscheppen werd het steeds schoner.

Om tegen te gaan, dat er losse grond door de vlechtwand zou vallen in de put, besmeerden we hem met leem aan de buitenkant.

Daartegen gooiden we de zwarte aarde.

Boven de grond vlochten we nog iets door om de waterput wat kindvriendelijker te maken.

De put had goed grondwater.

LET OP: Hoe dunner de staanders en het vlechtmateriaal, hoe sneller het spul verrot is.

Hieronder zie je op de hoogte van het grondwater al losse takjes drijven.

Zeer frustrerend.

TIP: Leg na het uitgraven van de put een vlechtmat onderin, om het zand wat tegen te houden. Anders spoelt al snel zand in de diepe put en dat maakt de put binnen de kortste keren te ondiep.

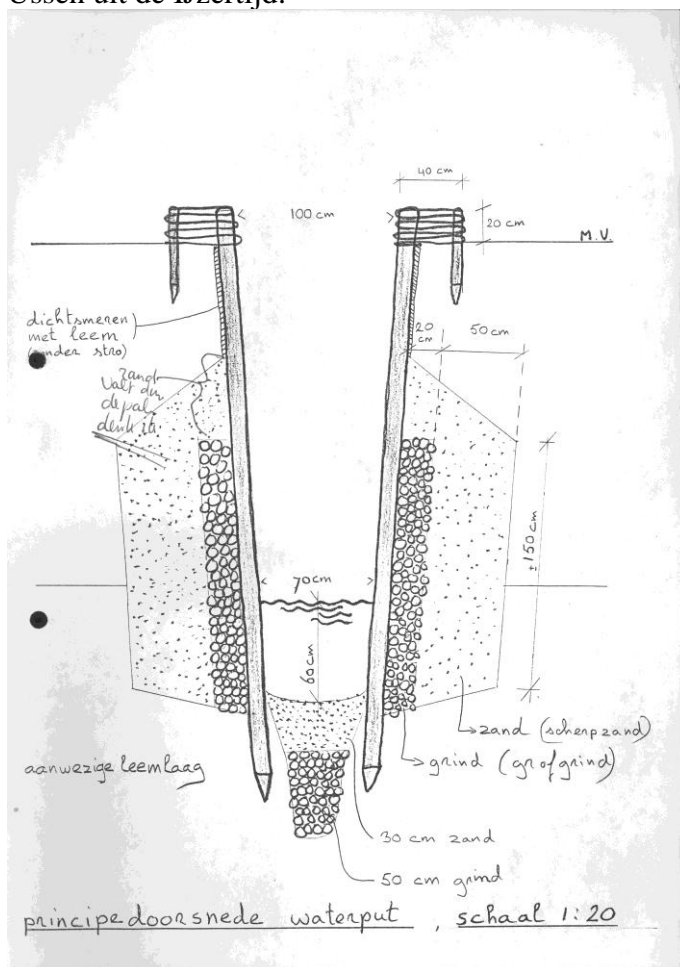
Hieronder zie je ook, dat dun vlechtmateriaal snel kapot gaat.

En als je eenmaal een put hebt gemaakt, die zo snel weer instort, dan maak je heus wel de volgende keer een put met steviger materiaal.

2de EXPERIMENT.

De volgende waterput werd dus gemaakt van dikkere standers. Ook gevonden in een opgraving in Oss-Ussen uit de IJzertijd.

Deze tekening kregen we van de archeologen.

Fred was onze bouwer.

Om zand in de waterput tegen te gaan deed hij stukken hout tussen de kieren. Of dat prehistorisch is weten we niet.

Zo zag hij (de put dan) er uit. Hij beviel goed en bleef meer dan 15 jaar goed. En hij hield goed zijn water.

Naast de gevonden put is in Oss- Ussen ook een paalgat gevonden , ongeveer een meter van de put af. In het hele land (tenminste in Brabant) zie je nog waterputten van honderd jaar geleden met een paal met een mik (Brabants voor een vork), waaraan net als op de foto onder met een hevelsysteem een houten emmer hangt. Waarschijnlijk is, dat de afdruk van een paal zo'n paal is geweest.

Hieronder een reconstructie poging van ons.

3de METHODE uitgeholde boomstam

Hieronder een restant van een put uit delen van een boomstam. Waarschijnlijk een eik. Deze zijn veel gevonden, ook in de IJzertijd. Tot zelfs in de ME.

Een vondst

Een geprepareerde vondst van eik uit het jaar 1000

Hier moeten we nog een experiment mee doen. Nodig is dan een dikke eik.

Meld je aan, en je krijgt een dikke eik + de gelegenheid om hem ter plekke te maken.

SUCCES

Anneke Boonstra